

ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2
The Relationship Between Organizational Climate and Performance
Behaviors of Teachers in Schools under Kanjanaburi Primary Educational Service
Area Office 2

ธารินี กิตติกาญจนโสภณ¹,
Tarinee Kittikanjanasophon¹
อาริยา ภูวศิรีวิวัฒน์²,
Ariya Phuwakeerewiwat²
วีระ วงศ์สรณ์³
Weera Wongsan³
ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2561

บทคัดย่อ

บทความการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) บรรยากาศองค์การของโรงเรียนในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 (2) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 และ (3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรีเขต 2 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1977, pp.607-610) จำนวน 312 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสอบถาม 2 ฉบับ ที่ข้อความทุกข้อมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.53 – 0.75 และนำมาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's α - coefficient) พบว่า ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามของฉบับที่ 1 เท่ากับ 0.91 และแบบสอบถามฉบับที่ 2 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.93 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ผลการวิจัย พบว่า (1) บรรยากาศองค์การของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (2) พฤติกรรมปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวม

อยู่ในระดับมาก (3) ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: บรรยากาศองค์การของโรงเรียน, พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู

ABSTRACT

This research objectives were to (1) study the organizational climate in schools under the office of Kanjanaburi primary educational service area 2 (2) study the performance behaviors of teachers in schools under the office of Kanjanaburi primary educational service area 2 and (3) to study the relationship between organizational climate and performance behaviors of teachers in schools under the office of Kanjanaburi primary educational service area 2. The samples were 312 teachers in schools under the office of Kanjanaburi primary educational service area 2. The instrument were two parts questionnaires. The first part was on organizational climate and the second was performance behaviors of teachers in schools under the office of educational service area 1 which discriminations were at 0.53-0.75 and reliability at 0.91, 0.93, respectively. The statistical techniques used for analyzing the data were frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's correlation coefficient.

Results of the research were found that; (1) Organizational climate in schools under the office of Kanjanaburi primary educational service area 2 overall were at high levels. (2) The performance behaviors of teachers in schools under the office of Kanjanaburi primary educational service area 2 overall were at high levels. (3) The relationship between organizational climate and performance behaviors of teachers in schools under the office of Kanjanaburi primary educational service area 2, overall were positive related with statistical significance at the .01 level.

Keywords: Organizational Climate in Schools, Performance Behaviors of Teachers

1.ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

โรงเรียนคือจุดเริ่มต้นของคุณภาพการศึกษา เป้าหมายของการปฏิรูปที่สำคัญคือคุณภาพของผู้เรียน ดังนั้นกระแสผลักดันทุกด้านจึงมุ่งไปที่โรงเรียนซึ่งมีหน้าที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอน

เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ การทำโรงเรียนให้มีคุณภาพทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการผลิตจะเป็นจุดเริ่มต้นของคุณภาพการศึกษา ในด้านคุณภาพของโรงเรียนเป็นประเด็นสำคัญ (เทพพนม เมืองแมน และ สวิง สุวรรณ, 2550, หน้า 17) คุณภาพของโรงเรียนคือความร่วมมือจากผู้ปกครองและปัจจัยภายในโรงเรียนคือ บทบาทของผู้บริหารและครูในการจัดการเรียนการสอน ในส่วนที่โรงเรียนสามารถกำหนดเองได้คือ ปัจจัยด้านกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการ การบริหารโรงเรียนด้วยวิธีการหรือแนวคิดดั้งเดิมนั้น โรงเรียนจะถูกควบคุมโดยส่วนกลางหรือหน่วยงานตัวแทนจากส่วนกลาง การบริหารมักไม่ตรงกับความต้องการที่แท้จริง สมาชิกในโรงเรียนมักไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดการบริหาร เปลี่ยนมาเป็นการกระจายอำนาจการบริหารงานไปสู่ระดับโรงเรียน ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป การกระจายอำนาจสู่ระดับปฏิบัติให้มีความเหมาะสมกับสภาวะปัจจุบันเพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและกระทบกระเทือนต่อการบริหารงานของโรงเรียนโดยรวม จึงเป็นสิ่งแปลกใหม่สำหรับครูและบุคลากรภายในโรงเรียนส่งผลต่อพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของครูทั้งทางตรงและทางอ้อม กล่าวโดยรวมๆ ว่า บรรยากาศองค์การในโรงเรียนที่เกิดจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนแล้วส่งผลต่อความรู้สึกของบุคคลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียน และมีผลต่อคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาความคิดและคุณธรรม บรรยากาศองค์การเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่ทำให้การดำเนินงานองค์การเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมสำคัญของบุคคลในการทำงาน (วิไลวรรณ นามเขต, 2558) ความสัมพันธ์ระหว่างแบบผู้นำของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การในโรงเรียน ประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์พบว่า แบบของผู้นำมีความสัมพันธ์กับบรรยากาศองค์การในโรงเรียน และแบบของผู้นำแต่ละแบบยังส่งผลให้บรรยากาศองค์การในโรงเรียนแตกต่างกัน และยังได้ศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวกับบรรยากาศองค์การของโรงเรียน (ลัดดา ชูศักดิ์, 2557) ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดบรรยากาศในห้องเรียนกับการมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษาพบว่า การจัดบรรยากาศในห้องเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความมีระเบียบวินัย และยังเป็นตัวพยากรณ์ พฤติกรรมการมีวินัย

ผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้นำ เป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในการบริหารการศึกษาที่จะเสริมสร้างบรรยากาศองค์การให้ครูในโรงเรียน ได้ปฏิบัติงานด้วยความรู้สึกที่จะทำงานอย่างแท้จริงทำให้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง พัฒนางานให้ก้าวหน้า ผู้บริหารจำต้องทำหน้าที่ทั้ง “บริหาร” และ “นิเทศ” จึงจะถือได้ว่าได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างสมบูรณ์ในฐานะนักบริหารโดยเฉพาะการนิเทศงานวิชาการที่เปรียบเสมือนหัวใจสำคัญ ในอันที่จะกระตุ้นเตือนครูให้คำแนะนำและประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกัน อย่างมีประสิทธิภาพในด้านการเรียน การสอน ผู้บริหารในโรงเรียนที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลสามารถบริหาร และการจัดการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้และสามารถจัดทรัพยากรสนับสนุน

กิจกรรมการเรียนการสอน ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นยุทธศาสตร์สำคัญของการปฏิรูปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัจจัยจูงใจที่ใช้ในการเสริมสร้างพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานคือ การยอมรับนับถือในด้านพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานด้านการสอน ผู้บริหารควรให้โอกาสครูเตรียมการสอน ด้านสนับสนุนการสอนควรอำนวยความสะดวกในการจัดทำสื่อ และด้านการพัฒนาตนเองควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาทางวิชาการ จากงานวิจัยที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูจะประสบผลสำเร็จมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับปัจจัยจูงใจในรูปของความรู้สึกผลตอบแทนและพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครู (ธงชัย สันติวงษ์ , 2550, หน้า 84-85) อาจส่งผลกระทบต่อบรรยากาศการทำงานของบุคลากรและครูในโรงเรียนในการปรับตัว ให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลง และยังอาจมีผลกระทบต่อคุณภาพทางการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้บรรยากาศองค์การเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดความเครียดในการทำงาน ซึ่งหากครูไม่สามารถยับยั้งหรือปรับตัวให้เข้ากับภาวะเครียดนั้น ก็อาจถ่ายทอดและแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมมีผลกระทบต่อการจัดการเรียนการสอน และยังบั่นทอนอารมณ์จิตใจ ทำให้เกิดความท้อแท้เบื่อหน่ายในการทำงานได้

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยมุ่งหวังที่จะทราบข้อมูลบรรยากาศองค์การที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครู มาใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้นเพื่อการผลิตนักเรียนให้มีคุณภาพตามความต้องการของสังคมของสังคมและนโยบายของประเทศ อันจะส่งผลให้เกิดการพัฒนากำลังคนของชาติให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. บรรยากาศองค์การของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 เป็นอย่างไร
2. พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 เป็นอย่างไร
3. บรรยากาศองค์การกับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์ต่อกันในระดับใด

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบรรยากาศองค์การของโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

4.ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยนี้ เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ทำให้ทราบระดับบรรยากาศองค์การและพฤติกรรมของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2

2. ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การในโรงเรียนกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 สามารถเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เป็นผลดีต่อผู้เรียน

5.วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

5.1ตัวแปรในการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่ บรรยากาศองค์การที่ได้รวบรวมสรุป จากทฤษฎีของ Forehand, Halpin และ Crofts และจากการศึกษาแนวคิดของ ธงชัย สันติวงษ์ (2550, หน้า 84-85) ใน 5 ด้าน ดังนี้ (1) ด้านนโยบายการบริหารจัดการ (2) ด้านคุณลักษณะของผู้นำ (3) ด้านวิทยาการที่ใช้ภายในโรงเรียน (4) ด้านความพอใจในงานที่ปฏิบัติ และ (5) ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และ ตัวแปร พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูซึ่งสรุปจากแนวคิดของ พิชัย ไชยสงคราม (2553, หน้า 22-27) ใน 3 ด้าน ดังนี้ (1) พฤติกรรมการปฏิบัติงานด้านการสอน (2) พฤติกรรมการปฏิบัติงานด้านสนับสนุนการสอน และ (3) พฤติกรรมการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาตนเอง

5.2ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 จำนวน 1,675 คน (นิตยา ศรีมกุฎพันธ์, 2560)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie and Morgan (1977, pp.607-610) จำนวน 312 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling)

5.3สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากประมวลผลข้อมูลจากแบบสอบถามแล้ว นำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ด้วยอัตราส่วนร้อยละ

2. วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 บรรยากาศองค์การของโรงเรียน และ ตอนที่ 3 พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 ด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้กำหนดเกณฑ์ การแปลความหมายของคะแนน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2553: 33-35)

4.51 - 5.00	หมายถึง	อยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	อยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	อยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การในโรงเรียนกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 ด้วยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) แล้วนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ และ แปลความหมายได้ดังนี้

- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.71 – 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในทางบวกสูง
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.31 – 0.70 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในทางบวกปานกลาง
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 – 0.30 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันในทางบวกต่ำ
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

6.ผลการวิจัย ผลการวิจัยจากแบบสอบถามสรุปได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความเห็นว่าบรรยากาศองค์การของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.09$, $SD = 0.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านวิทยาการที่ใช้ในโรงเรียน ด้านนโยบายการบริหารจัดการ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านคุณลักษณะของผู้นำ และ ด้านความพอใจในงานที่ปฏิบัติตามลำดับ ($\bar{x} = 4.20, 4.13, 4.08, 4.05, 4.00$, $SD = 0.23, 0.39, 0.29, 0.34$) ดังตารางที่ 1

บรรยากาศองค์การ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ด้านนโยบายการบริหารจัดการ	4.13	0.39	มาก
2. ด้านคุณลักษณะของผู้นำ	4.05	0.30	มาก
3. ด้านวิทยาการที่ใช้ในโรงเรียน	4.20	0.23	มาก
4. ด้านความพอใจในงานที่ปฏิบัติ	4.00	0.34	มาก
5. ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ	4.08	0.29	มาก
รวม	4.09	0.15	มาก

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย, ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบรรยากาศองค์การในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวม

2. ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต2 มีข้อคิดเห็นต่อพฤติกรรมการทำงานของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.04$, $SD = 0.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ พฤติกรรมด้านการพัฒนาตนเอง พฤติกรรมการทำงานด้านการสอน พฤติกรรมการทำงานด้านการสนับสนุนการสอน ($\bar{x} = 4.10$, 4.03 , 4.00 , $SD = 0.23$, 0.39 , 0.30) ดังตารางที่ 2

พฤติกรรมการทำงาน	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. พฤติกรรมการทำงานด้านการสอน	4.03	0.39	มาก
2. พฤติกรรมการทำงานด้านการสนับสนุนการสอน	4.00	0.30	มาก
3. พฤติกรรมด้านการพัฒนาตนเอง	4.10	0.23	มาก
รวม	4.04	0.18	มาก

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมการทำงานของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวม

3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การในโรงเรียนกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวก โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พฤติกรรม การปฏิบัติงาน	บรรยากาศ องค์การในโรงเรียน					รวม
	ด้าน นโยบาย การบริหาร จัดการ	ด้าน คุณลักษณะ ของผู้นำ	ด้าน วิทยาการ ที่ใช้ภายใน โรงเรียน	ด้านความ พอใจงาน ที่ปฏิบัติ	ด้านสภาพ แวดล้อม ทาง กายภาพ	
ด้านการสอน	1.00**	0.159**	0.06	0.07	0.30**	0.39**
ด้านสนับสนุน						
การสอน	0.15**	1.00**	0.12**	0.18**	0.42**	0.61**
ด้านการ						
พัฒนาตนเอง	0.06	0.12*	1.00**	0.09	0.03	0.44**
รวม	0.66**	0.49**	0.54**	0.19**	0.03	0.82**

* $p < .05$, ** $p < .01$

ตาราง 3 ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับพฤติกรรมปฏิบัติงานของครู

7.สรุปผลการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. บรรยากาศองค์การของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.09$, $SD = 0.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านวิทยาการที่ใช้ในโรงเรียน ด้านนโยบายการบริหารจัดการ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ด้านคุณลักษณะของผู้นำ และ ด้านความพอใจในงานที่ปฏิบัติตามลำดับ ($\bar{x} = 4.20, 4.13, 4.08, 4.05, 4.00$, $SD = 0.23, 0.39, 0.29, 0.34$)

2. ครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 มีข้อคิดเห็นต่อ พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.04$, $SD = 0.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ พฤติกรรมด้านการพัฒนาตนเอง พฤติกรรมการปฏิบัติงานด้านการสอน พฤติกรรมการปฏิบัติงานด้านการสนับสนุนการสอน ตามลำดับ ($\bar{x} = 4.10, 4.03, 4.00$, $SD = 0.23, 0.39, 0.30$)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การในโรงเรียนกับพฤติกรรมปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์ทางบวก โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

8.อภิปรายผลการวิจัย ผลการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. บรรยากาศขององค์การของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากนโยบายการบริหารจัดการของ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 ได้กำหนดแนวทางในการบริหาร โรงเรียน การปฏิบัติงานตามแผนและโครงการ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของครูภายในโรงเรียน ซึ่งการดำเนินการเหล่านี้เป็นแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อีกทั้งมีการจัด อบรม สัมมนา อบรม เพื่อสร้างแนวคิดและนำสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง ทำให้การบริหารจัดการของ โรงเรียนเป็นนิติบุคคล มีการบริหารงานทั้งด้านงบประมาณ การจัดการทรัพย์สินเป็นไปอย่างคล่องตัว ผู้บริหารมีความสามารถในการติดต่อประสานงานกับองค์กร และบุคลากรต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี (จงชัย สันติวงษ์, 2550, หน้า 85) ผู้บริหารจะมีบุคลิกภาพและการแต่งกายที่ดีแล้ว ยังต้องเป็นผู้มี มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี มีอัธยาศัยไมตรีกับบุคคลทุกเพศ ทุกวัย ทุกชนชั้น และสอดคล้องกับแนวคิดเรื่อง (พิชัย ไชยสงคราม, 2553, หน้า 54) บทบาทของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จทางการบริหาร สถานศึกษาว่า ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จทุกคนจะเข้าสังคมกับบุคลากร อาจารย์ นักเรียน ประชาชน ได้เหมาะสม เมื่อผู้บริหารสามารถตอบสนองความต้องการ โดยการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้ จึงทำให้บรรยากาศขององค์การ อยู่ในระดับมาก

2. พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจริญศรี สิติ (2550, หน้า 89) ได้ทำการศึกษาพบว่า ความชำนาญด้านการสอนของครูจะเพิ่มขึ้นตามประสบการณ์ ในการสอน และสอดคล้องกับศิริยญา ศรีประมวล (2549, หน้า 87-90) เรื่องประสิทธิภาพการสอน ของครู พบว่า เพศ วุฒิ และขนาดโรงเรียน ไม่มีผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครู แต่ประสบการณ์ ในการสอนมีผลต่อประสิทธิภาพการสอนทำให้มีความสามารถในการสอน ทั้งนี้เนื่องจากครู ได้รับการ ส่งเสริมเพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีตำแหน่งสูงขึ้น มีการเพิ่มศักยภาพในการสอนให้มีประสิทธิภาพ ได้รับการ ส่งเสริมจากภาครัฐด้านการจัดระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงสู่โรงเรียนต่าง ๆ อย่างทั่วถึงส่งผลให้ พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ของบรรยากาศขององค์การกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กัน ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของยุภาพร ทองลาภ (2550, หน้า 94) พบว่า ปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจในทุกด้านที่ศึกษาทั้ง 15 ด้านมีความสัมพันธ์กัน ทางบวกกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู และสอดคล้องกับ วิไลวรรณ นามเขต (2558) ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศขององค์การกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครู มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจากครู มีทัศนคติทางบวกกับพฤติกรรมการปฏิบัติงาน ถ้าได้รับการ

ตอบสนองทางด้านบรรยากาศองค์การที่เหมาะสม พฤติกรรมการปฏิบัติงาน และประสิทธิภาพงานจึงสูงขึ้น ซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและคุณภาพทางการศึกษาดีขึ้น ส่งผลให้พฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูอยู่ในทางบวก

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้บริหารควรอำนวยความสะดวกในการประสานงาน ส่งเสริมให้ครูรู้จักเป็นนักวิเคราะห์ รู้จักวิเคราะห์ปัญหา งานที่ต้องปฏิบัติในแต่ละวัน โดยจัดหาวิทยากรกระตุ้นการนำความรู้ใหม่ ๆ มาเผยแพร่ในการจัดบรรยากาศองค์การที่ดียิ่งขึ้น รวมทั้งการจัดกิจกรรมเพื่อให้ครูแสวงหาความรู้ทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ

9.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

ครู ควรมีทัศนคติทางบวกกับพฤติกรรมการปฏิบัติงาน ปรับตัวให้เข้ากับการตอบสนองทางด้านบรรยากาศองค์การที่เหมาะสม เพราะพฤติกรรมการปฏิบัติงานที่ดี มีประสิทธิภาพในการทำงานที่สูงขึ้นย่อมส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและคุณภาพทางการศึกษาดีขึ้น

10. บรรณานุกรม

- เจริญศรี สิติ. (2550). สมรรถภาพการสอนของครูมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตการศึกษา 2 ตามการประเมินของนักเรียน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- เทพพนม เมืองแมน และ สวิง สุวรรณ. (2550). *พฤติกรรมองค์การ*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2550). *พฤติกรรมองค์การ*. พิมพ์ครั้งที่ 12. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- นิตยา ศรีมกุฎพันธ์.(2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2. *บทความวิจัย (508-515)*. การประชุมวิชาการ ระดับชาติครั้งที่ 6 มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ยุภาพร ทองลาภ. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูในจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ลัดดา ชูศักดิ์. (2557). ความสัมพันธ์ระหว่างการจัดบรรยากาศในห้องเรียนกับการมีระเบียบวินัยในห้องเรียนของนักเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วิไลวรรณ นามเขต. (2558). **ความสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การกับพฤติกรรมการปฏิบัติงานของครูในจังหวัดสุรินทร์ เขต 1.** ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.

วิโรจน์ สารรัตนะ. (2556). **กระบวนการค้นคว้าใหม่ทางการศึกษาในต้น ศตวรรษที่ 21.** กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.

พิชัย ไชยสงคราม. (2553). **ความเป็นครู.** อุบลราชธานี:สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

ยนต์ ชุ่มจิต. (2544). **การศึกษาและความเป็นครู.** กรุงเทพมหานคร:โอ. เอส. พรินดีง แฮ้าส์.

ระวีง เนตรโพธิ์แก้ว. (2542). **องค์การและการจัดการ.** กรุงเทพมหานคร:พิทักษ์อักษร.

รุ่ง แก้วแดง. (2546). **โรงเรียนนิติบุคคล.** กรุงเทพมหานคร:วัฒนาพานิช.

ศิริัญญา ศรีประมวล. (2549). **การวิเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิภาพการสอนของครูประถมศึกษา.** วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลและวิจัย การศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

Cronbach, L. J. (1990). **Essentials of Psychological Testing.** NewYork Harper Collins.

Daft. L.R. (2008). **Management. 10th Ed.** Thomson South-West. Tennessee.

Drucker. F. P. (1999). **Management Challenges.** NewYork HarperCollins.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1977). Determining Sample Size for Research Activity. **Educational and Psychological Measurement. 30(3), pp.607-610.**

11.คำขอบคุณ

ขอสาธยายความดีทั้งหมดนี้แต่คุณบิดา มารดา และครูอาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย ขอขอบคุณอาจารย์ปู้เนศ ต่วนชะเอม และคณาจารย์มหาวิทยาลัยมกุฏราชวิทยาลัยที่เคยให้ความรู้ด้านสถิติและวิธีการวิจัยแก่พวกเรา